

**Ana tili hám ádebiyatı (qaraqalpaq tili hám ádebiyatı) magistratura  
qánigeli  
2-kurs  
«Paremiologiya» pání  
juwmaqlawshı qadaǵalaw sorawları**

1. Paremiologiya degenimiz ne?
2. Til bilimde paremiologiya termini neshe túrli mánide túsiniledi?
3. Parema, paremiya hám paremiologiya túsiniqlerini anıqlawda, izertlewde qanday ilimiy kóz-qaraslar bar?
4. Paremiya hám paremiologiya terminleri qaysı ilimpazlar tárepinen paydalanıldı?
5. Naqıllardı, jańıltıwshılardı, aytımlardı, jumbaqlardı yaǵnıy xalıq awızeki dóretiliwshiliginiń kishkene kólemli shıǵarmaların folklorshılar ne dep ataydı?
6. Folklorshılar ilimi naqıl-maqallardı qanday birlik sıpatında izertleydi?
7. Ayırım alımlar folklorshılardıń barlıq kishi janların, sonıń ishinde, qaysılardıń paremiya boladı dep esaplaydı?
8. Naqıl-maqallar folklorshılardıń kishi janlarınń biri sıpatında ádebiyattanıwshılardıń folklorshılar, al onıń til ózgeshelikleri til iliminiń qaysı tarawında izertlenedi?
9. Qaraqalpaq naqıl-maqalları qaysı tarawdıń izerlew obyektini esaplanadı?
10. Naqıl degenimiz ne?
11. Maqal degenimiz ne?
12. Naqıl hám maqallardıń bir-birinen parıq qılıwshı qanday ózgeshelik tárepleri bar?
13. Qaraqalpaq tilindegi naqıl hám maqal sózleri qaysı tilden kirip kelgen?
14. Sońǵı waqıtları naqıl-maqal ataması ulıwmalastırılıp, qanday termin menen júritiledi?
15. Paremiologiyanıń qanday bólimleri bar?
16. Paremiya qaysı tilden alınıp, qanday mánini ańlatadı?
17. Paremiologiyanıń folklorshılardıń kishi janların, sonıń ishinde, naqıl-maqallardı xalıq arasınan jıynaw, jazıp alıw, bastırıp shıǵarıw menen baylanıslı bólimi ne dep ataladı.
18. Qaraqalpaq tili menen genetikalıq jaqtan jaqın bolǵan qazaq tiliniń paremiologiyalıq sózligi qaraqalpaq tili paremiografiyasınıń ayırıqsha tabısı sıpatında jarıqqa shıqtı. Bul sózlikti dúziwde qaraqalpaq tilshil ilimpazlarınan kimler qatnastı?
19. Naqıl-maqallardıń xalıq arasınan jıynalıwı, toplanıwı máselesine baylanıslı kimniń salmaqlı miynetleri atap kórsetiledi?
20. Qaraqalpaq til bilimde naqıl-maqallardıń tili boyınsha dáslepki izerlew jumislari kimniń miynetleri menen baylanıslı?
21. Qaysı ilimpaz naqıl-maqallardıń frazeologizmnen ózgesheliklerin ilimiy tiykarda anıq kórsetip beredi?
22. Naqıl-maqallardıń bir tillik túsindirme sózligi kim tárepinen islep shıǵıldı?
23. Qaraqalpaq tilindegi paremiyalar qanday xızmetlerdi atqaradı?

24. Ózbek til biliminde qaysı ilimpazdıń miynetlerinde paremiyalardıń sinonimiyası ilimiy jaqtan analizlengen, ózbek tiliniń sinonim paremiyalar sózligi dúzilgen?
25. Qaysı ilimpaz gónergen sózlerdi 12 toparǵa bólip qaraydı hám olar qanday?
26. Qaraqalpaqlarda burın «jámaǵayın» ataması qollanılǵan. Bul qanday mánisti ańlatadı?
27. Qaraqalpaq tilinde áje sózi neshe túrli mánide qollanıladı hám qanday?
28. Paremiyalarda áje sózi qanday túrinde qollanılǵan?
29. Paremiyalar tilinde qaysı úy haywan hám jabayı haywan atamaları qollanıladı?
30. Qaraqalpaq xalıq naqıl-maqalları tilinde qollanılǵan ornitonimler qanday mazmundı sáwlelendiriwde jumsaladı?
31. Naqıl-maqallar tilinde dánli egin atamlarınan qaysıları ónimli qollanıladı?
32. Qara úyge baylanıslı ilimiy maǵlıwmatlar kimlerdiń miynetlerinde sóz etiledi?
33. Naqıl-maqallar tili sózlik quramında qanday buyım atamaları ónimli paydalanıladı?
34. Qaraqalpaq paremiyalarındaǵı ólshem birlikleri qanday túrlerge bólip úyreniledi?
35. Házirgi qaraqalpaq tilinde sózler qanday usıllar tiykarında jasaladı?
36. Naqıl-maqallar tilinde qaysı usıl arqalı jasalǵan dórendi sózler troptıń basqa da túrleriniń xızmetin atqarıp keliw menen birge, stilistikalıq figuralar dúziwde de ónimli paydalanıladı?
37. Kimniń shıǵarmalarında naqıl-maqallar hám frazeologizmler menen jeke-avtorlıq frazeologiyalıq birlikler birigip, qarısıp ketkenligin kóriwge boladı?
38. Elliptikalıq hám pleonastikalıq qubılıs degenimiz ne?
39. Naqıl-maqallardıń til ózgesheliklerin izertleytuǵın taraw ne dep ataladı?
40. Ayırım jaǵdaylarda til iliminde folklordıń kishi janrların qanday termin menen ataw ushırasadı?
41. Til ilimindegi sońǵı izertlew baǵdarları menen usıllarına sáykes tilde ózine tán ózgesheliklerine iye qaysı birlikler jeke birlikler sıpatında bólinip shıqtı?
42. Paremiologiya qaysı ilim tarawları menen baylanıslı?
43. Qaraqalpaq xalıq naqıl-maqalları qanday leksika-tematikalıq toparlarǵa ajratıladı?
44. Qaraqalpaq xalıq naqıl-maqallarında diniy mánige iye qanday leksikalıq bilikler ushırasadı?
45. Milliy sport túrleri dep atalatuǵın qaysı milliy oyunlar Oraylıq Aziya, Altay hám Sibirdegi túrkiy xalıqlardıń folklorındaǵı palwanlar jarıslarınıń dástúriy túrleri esaplanǵan?
46. Qaraqalpaq tilindegi ólshem birlikleri kim tárepinen toplanǵan?
47. Qaraqalpaq naqıl-maqallarınıń komponentlik qurılısında úy tutınıw buyımları atamalarınan gónergen sózler qatarına kirgen qanday atamalar ushırasadı?
48. Qaraqalpaq tilindegi úy tutınıw buyımları kim tárepinen izertlendi?
49. Qaraqalpaq naqıl-maqalları tilinde gezlemenıń qanday túrleri ushırasadı?
50. Naqıl-maqallar tilinde qurılısı jaǵınan qanday sózler úlken orın iyeleydi?